

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 171. An & qualiter Hæretici sint intestabiles, institui Hæredes, & ab intestato succedere nequeant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

ex quibus sumpta hæc suspicio, esse falsa. Simanc. l. c. iii. § 1. rub. de probat. n. 13. Farin. n. 50. qui tamen n. 51. ait modum nihilominus procedendi in iudicio contra sic suspectum esse eundem, qui est contra suspectum de vehementi.

5. His omnibus non obstantibus, non est condemnandus ut Hæreticus, aut etiam ut de ea vehementer suspectus, qui metu gravi cadente in virum constantem v. g. metu tormentorum & mortis, exterius negat fidem, etsi peccet graviter; eò quòd cum Hæresis consistat in voluntario recessu à Catholica veritate, non præsumatur sic coactè recedens recedere voluntariè à fide; ac ita talis metus purgat suspensionem Hæresis, ita cum Simanca l. c. iii. 17. num. 29. & l. c. modo cessante tali metu statim signa doloris ostendat, & patrati sceleris poenitentiam exposculet, ne aliàs præsumatur adhuc prius ex animo consensisse & ratum habere turpem illam recessum. Unde & tunc ad abjuracionem compellendus tanquam de Hæresi vehementer suspectus. Sic AA. cit. Penia l. c. Simanc. num. 37. Farin. q. 183. à n. 26. Azor. instit. mor. p. 1. l. 8. c. 9. in fine. de cætero, secus est de metu non ita gravi (pro cuius exemplo Castrop. ponit metum infamiae, exilii, fustigationis non ita gravi) quia non videtur sufficiens in tam gravi crimine ad excludendam ejus suspensionem præsertim respectu Episcopi, Clerici, Monachi, Theologi, etsi ad hoc sufficeret respectu foeminae, pueri, aut plebei.

Quæst. 170. An quoque de Jure Civili incurrant infamiam & inhabilitatem ad Honores & Officia & Actus Civiles?

1. Resp. Primò: Infamiam, quæ poena est temporalis, incurrunt quoque Hæretici Jure Civili, ut constat ex Auth. Gazaros. C. h. t. ubi omnes Hæreticos utriusque sexus, quocunque nomine censeantur, perpetua damnantur infamiam. Item ex L. Manicheos. L. qua de Samaritanis. amb. credentes, fautores, receptores, qualiterque incurratur, dictum est supra.

2. Resp. Secundò: Hinc quoque de Jure Civili inhabiles sunt ad honores, officia publica & omnes actus Civiles, ita ut, per citata jura, si quis Hæreticorum, eorumque fautorum &c. ad honorem, dignitatem, aut officium publicum assumatur, vel aliquem ex actibus paulò post specificandis similibusve exerceat, omnia sint nulla & irrita. Sic itaque in specie creati non possunt Civitatum defensores. L. jubemus. C. Episcop. audien. nec ad consilia vocari, juxta Auth. Credentes C. h. t. ut Ricciul. de jure personar. L. 5. c. 20. num. 7. Sanctarel. de Hæres. c. 25. num. 11. vers. Hæretici. apud Barb. in C. excommunicamus. h. t. num. 26. nec esse possunt testes, Barb. num. 27. citatis Menoch. conf. 149. n. 28. Rebuff. de repro. test. n. 226. Farin. de Hæres. q. 56 n. 206. Sanctarel. l. c. nec esse consiliarii aut alii Ministri publici, Farin. q. 89. à n. 43. eoque teste Canonista omnes, nec consecui gradum Doctoris, esseque Judices & Advocati. Auth. Credentes. h. t. Barb. cit. n. 26. Sanctarel. l. c. Ricciul. l. c. n. 11. § 13. nec esse possunt milites, ex L. quicumque. §. nullum. C. h. t. alique, adducti per Decian. L. 6. c. 43. n. 4.

Quæst. 171. An & qualiter Hæretici sint intestabiles, institui Heredes, & ab intestato succedere nequeant?

1. Resp. Ad Primum: Hæretici nec testamentum, nec codicillum, nec aliam voluntatem ultimam facere possunt. C. excommunicamus, §. Cre-

denes. h. t. qui textus, etsi loquatur expressè de Fautoribus & Defensoribus Hæreticorum, à fortiore tamen de ipsis quoque Hæreticis intelligendus est, juxta omnes. Concordat Jus Civile. L. Manicheos C. h. t. §. 5. ubi ergo scriptura illius irrita sit, sive testamento, sive codicillo, sive epistola, sive alio genere reliquerit voluntatem &c. item L. Ariani. L. fin. Auth. Credentes. C. h. t. rationem reddit Castrop. tract. 4. d. 5. p. 26. n. 1. quia omnia illorum bona à die commissi criminis addicta sunt fisco, de quo paulò post. Extenditur responsio primò, ut testamentum, codicillus, fideicommissum sint nulla, etsi facta ad pias causas; quia jura indistinctè loquuntur. Farin. q. 190. §. 6. num. 92. Barb. l. c. n. 29. Pirh. n. 74. Item, etsi facta in favorem filiorum, eorumque orthodoxorum, Gloss. in C. cum secundum leges h. t. in 6. Simanc. de Catholicis. tit. 9. n. 4. Barb. l. c. n. 30. Secundò, ut extendat se ad testamentum militare. L. fin. C. h. t. ut testamentum non convalescat post secutam poenitentiam Hæretici, Farin. n. 93. Pirh. l. c. Tertiò, ut secundum probabilem, quam tenent Covar. in clem. furiosus, p. 1. §. 2. n. 2. Penia l. c. p. 2. comment. 165. Peregrin. de jure fisci, L. 5. tit. 1. n. 172. Barb. l. c. testamentum sit ipso jure nullum ante sententiam, tam declaratoriam quam condemnatoriam, ita ut secuta sententia declaratoria criminis, retrahatur ad diem commissi criminis, & ab illo testamentum censeatur nullum. Contrarium tamen fortè probabilius sententibus Molin. de 7. §. 7. Tom. 1. d. 95. post med. Sanch. L. 2. mor. c. 24. n. 3. Valsq. l. 2. d. 171. c. 1. n. 21. Pirh. h. t. num. 74. Castrop. l. c. Farin. q. 190. n. 89. in fin. ex ea ratione, quòd Hæreticus non privetur Dominio utili suorum bonorum, & potestate transferendi ea in alios, donec sententia, saltem declaratoria criminis, succedat, adeoque sicut vi hujus potestatis potest bona sua validè etsi revocabiliter alienare, ita id etiam poterit testamento; ita Castrop. qui etiam subdit: Se non credere, quòd tradit Farin. n. 93. nimirum Hæreticum poenitentem & Ecclesiae reconciliatum non posse testari de bonis acquisitis post abjuracionem, eò quòd sententia confiscationis bonorum extendat se solum ad bona habita ante abjuracionem, & non ad habenda post illam. Posse nihilominus testamentum ante sententiam juxta hos posteriores AA. validum invalidari per sententiam, admittunt iidem. Reiffenst. h. t. n. 299. eò quòd in C. excommunicamus dicitur: Sit intestabilis; quo verbo futuri temporis importari sententiam ferendam volunt.

2. Resp. Ad Secundum: Privantur quoque omni successione ab testato, sive institui nequeunt Hæredes, Legatarii, aut quicumque capere ex testamento, aut ex alia voluntate ultima. Sed neque illius successione ab intestato capax est, Farin. l. c. Calder. tract. de Heret. rub. de poenis Hæres. n. 2. Simanc. de Cathol. instit. tit. 46. n. 55. Castrop. cit. p. 26. n. 2. &c. juxta L. Manicheos. C. h. t. §. 1. in fine, ubi: Ipsos quoque volumus ab omni liberalitate & successione, quolibet titulo venientes. L. Ariani. C. eod. Proinde generaliter procedit responsio: sive successio deferatur jure communi, sive jure militari, id est, ultima voluntate militis, sive jure fideicommissi, institutionis aut particularis Legati Barb. in C. excommunicamus. num. 32. Ricciul. l. c. L. 5. c. 27. n. 3. §. 4. Extenditur insuper specialiter, ut procedat, etiam si deferatur per viam contractus seu donationis inter vivos, L. Ariani C. h. t. §. cunctis. Farin. q. 190. n. 96. Sanch. l. c. l. 2. c. 14. n. 36.

n. 36. Azor. p. 1. L. 5. c. 8. q. 1. Barb. Castrop. l. c. Pirh. n. 75. Item etiam si successio aut relictum deferatur vi majoratus seu primogenituræ. Meres. *tract. de majorat. p. 1. q. 1. n. 95.* Sanch. n. 32. Ricciul. num. 6. Barb. l. c. Item extenditur juxta communiorem, quam tenent Valq. *in opusc. mor. c. 9. §. 4. du. 2. n. 122.* Farin. *cit. q. 190. n. 102. & 104.* & plures apud illum præcipuo argumento desumpto ex *C. excommunicamus*, quod etsi expressè loquatur de fautoribus, receptoribus Hæreticorum (qui fictione juris sunt Hæretici) efficacius tamen de his intelligendum, ita ut Hæreticus tanquam incapax privetur Hereditate & legato à tempore durantis Hæresis, adeoque statim à commissione illius, etiam ante Sententiam declaratoriam illius, ex qua sententia sequitur, teneri Hæreticum durante hæresi sibi delatam Hereditatem & legatum restituere seu potius relinquere Hæredibus ab intestato venientibus; quia cum ipse sit incapax illius, non habet titulum ad retinendum. Neque etiam ea cedenda fisco, juxta *L. si quis mihi bona, ff. de acquir. Hered. & L. 1. C. de Hered. instur.* quam sententiam in judicando & consulendo tenendam esse ex eo præcisè, quia communis est, ait Castrop. l. c. n. 6. etsi censet nullo jure probari Hæretici per sententiam non declarati incapacitatem succedendi. Nihilominus contrariam sententiam, nimirum Hæreticum ante sententiam condemnatoriam aut declaratoriam non esse incapacem, & hinc non debere Hereditatem aut legatum relinquere Hæredibus ab intestato, aut etiam fisco, tenent Lessl. *L. 2. c. 10. n. 52.* Sanch. l. c. c. 14. 31. & 34. eò quòd durum videatur sponte ante præceptum Judicis Hereditatem aut legatum restituere. Ad quòd tamen bene dicit Pirh. quòd, licet durum sit privare se ipsum Hereditate aut legato jam adito & obtento, secus tamen sit, de iis non aditis & obtentis, quorum ipso jure redditus est incapax. Atque ex his jam sequitur, quòd juxta sententiam priorem non tantum possit, sed & debeat repudiare Hereditatem oblatam; secundum hanc posteriorem verò sententiam, etsi plures Doctores censent eam repudiari non posse; quia talis repudiatio cedere videtur in fraudem fisci (utpote, qui post latam sententiam Hæreticum tanquam indignum Hereditate, eà privare potest) licitè & validè eam repudiari posse, ut cum Valq. *opusc. de testam. c. 9. du. 6. num. 24.* Castrop. l. c. num. 8. eò quòd Hæretico solum prohibitum sit alienare, quòd ejus est, & fisco obligatum, non autem omittere acquirere, quòd alienum est, & fisco obvenire potest, qualis est in hoc casu, Hæreditas. Extenditur denique ad donationem inter vivos, ita ut, sicut Hæreditatis & legati est incapax Hæreticus durante Hæresi, sic & hujus donationis, ita ut teneatur donanti restituere, nec publicanda sit per fiscum, ita Host. *inc. in eos. h. r. v. nihil conferant.* Azor. p. 1. L. 5. c. 8. q. 1. Farin. q. 190. num. 96. Castrop. l. c. n. 10. dicens communem, quamvis num. 11. subjungat, se credere attento rigore juris, probabilius validam esse talem donationem, neque Hæreticum ante sententiam obligatum esse restituere, sententiã verò sententiã pertinere ad fiscum.

2. E contra limitatur responsio primò in Hæretico absoluto ab Hæresi & reconciliato Ecclesiæ; cum per eam reconciliationem cesset ista incapacitas, & nanciscatur utramque testamenti factionem, ut & testari, & hæres institui possit, Sanch. *cit. c. 14. n. 40.* Ricciul. *cit. c. 27. n. 17.* Barb. l. c.

n. 33. Castrop. l. c. n. 7. An verò ad hoc sufficiat, Hæreticum pœnitere, an autem requiratur, ut etiam absolvatur, controversatur. Posterius sentit Valq. l. c. c. 9. §. 4. du. 2. n. 123. Eò quòd quam diu non absolvitur, censetur in Hæresi perseverare. Prius, nimirum solum pœnitentem non tantum in foro conscientiæ, ut docet Sanch. l. c. sed & in foro exteriori, dum de verà pœnitentia constat, capacem esse Hereditatis, credit Castrop. eò quòd licet excommunicatio tollatur per absolutionem, & non per pœnitentiam, Hæresis verò solà pœnitentiã, incapacitas autem succedendi non proveniat ab excommunicatione, sed ab ipso peccato Hæresis. Secundò in legato alimentorum, cujus Hæreticus capax est, Barb. l. c. citatis Sardo *de aliment. tit. 9. q. 33. n. 7. & seq.* Molin. *tract. 2. d. 154. Col. 2. vers. de jure Civil.* Borgnin. *tract. de usufr. n. 238.* Ricciul. *cit. c. 27. n. 19.* contra Menoch. *Conf. 185. num. 8.* idque non tantum post pœnitentiam & absolutionem ab Hæresi, ut Sanch. l. c. n. 43. in quantum censet, illorum quidem capacem esse Hæreticum pro tempore, quo durat Hæresis, sed ea usurpare posse fisco, si, cum pronunciavit sententiam condemnatoriam invenit inter delinquentis bona, quia illa sunt bona illius præsentia, sed ea pro tempore, pro quo perseverat in Hæresi, ut Castrop. num. 9. dum credit, eam non publicari seu confiscari, & hinc si illorum capax est tempore Hæresis, non fisco, sed Hæredibus ab intestato debita, & quidem irrevocabiler.

Quest. 172. An & qualiter confiscatio bonorum sit pœna Hæreticorum, & qualiter fieri possit, & cui bona confiscata applicanda?

1. Resp. Primo: Pœna Hæreticorum quocunque nomine venientium; tam Jure Civili quam Ecclesiastico ipso facto statuta à die commissæ Hæresis est confiscatio bonorum, ita ut filiis etiam Catholicis in nullo successio relinquatur, ut cum omnino communi & claris textus utriusque juris *auth. Gazaros, C. h. r.* ubi: *Censentes, quod bona talium (Hæreticorum) confiscentur, nec ad eos amplius revertantur, ita, ut filii eorum pervenire non possint &c.* ubi etiam ratio verbotens desumpta ex *C. vergentis h. r.* (per quòd hæc lex ex toto canonizata est) redditur, nimirum quòd cum reorum criminis læsæ Majestatis bona dicto modo confiscentur, *L. quisquis, C. ad Leg. Jul. Majestatis, quanto magis, qui aberrantes à fide Domini Dei Filium Jesum Christum offendunt à Capite nostro, quod est Christus, debent distinctione præcindi & bonis temporalibus spoliari &c.* & cum Leges secundum h. r. in 6. ubi bona Hæreticorum ipso jure de Peccatum confilio decernimus confiscata. Lessl. *de Inst. L. 2. c. 29. n. 8.* Sanch. *in Decal. c. 19.* Farin. *pr. crim. p. 1. q. 28. n. 10. & 11.* Menoch. *de arb. cas. 574. n. 4.* & alii magno numero citati à Barb. *in C. vergentis. n. 2.*

2. Resp. Secundò: Notando cum Castrop. *tr. 4. d. 5. p. 1. n. 2.* in executione hujus confiscationis leges non Civiles, sed Ecclesiasticas spectandas; cum Hæresis sit crimen merè Ecclesiasticum. *C. inquisitionis. §. prohibemus h. r. in 6.* dum autem crimen est Ecclesiasticum, tam Laici quam Clerici subduntur Legibus, & jurisdictioni Ecclesiæ. *C. licet de foro compet. junctâ Gloss. v. vacante Imperio.* Unde Principes & temporales Domini contra voluntatem Ecclesiæ confiscationis pœnam nequeunt exequi. Quid autem iidem possint, latà per judicem